

Plagiaat en de consequenties daarvan.

Als je passages en ideeën uit andermans werk citeert of parafraseert en deze als eigen werk presenteert, pleeg je plagiaat.

Als ik dit zo zou laten staan, zonder enige verwijzing, zou ik plagiaat plegen. Deze zin komt namelijk uit een tekst van de Rijksuniversiteit van Groningen over plagiaat. *

Jullie weten allemaal dat plagiaat verboden is. Maar wat is plagiaat precies?

- Het woordelijk overnemen van (passages uit) het werk van een ander zonder aan te geven dat het andermans woorden zijn en/of zonder vermelding van de precieze vindplaats van de passage.

Dus een werkstuk (of een deel daarvan) van internet halen en als je eigen werk presenteren is plagiaat. Gevolg is, in beide gevallen, een 1 voor je werk. Dat weet iedereen. Maar plagiaat kan ingewikkelder zijn, en niet iedereen realiseert zich dat. Daarover wil ik het hier vooral hebben.

Want wat is nog meer plagiaat?

- Het parafraseren van (passages uit) het werk van anderen, zonder daarbij aan te geven dat de gedachtegang door iemand anders is bedacht en zonder de vindplaats van de gedachtegang aan te geven.
Dit betekent dus dat je de tekst van iemand anders in je eigen woorden weergeeft, zonder naar de oorspronkelijke tekst te verwijzen.
- Het overnemen van ideeën uit andermans werk zonder daarbij aan te geven dat het de ideeën van iemand anders zijn.
- Het vertalen van bijvoorbeeld een Engelse tekst in het Nederlands en dat presenteren als eigen werk.

Dit alles betekent dus dat ook wanneer je je eigen woorden gebruikt, er sprake kan zijn van plagiaat!!

Een werkstuk inleveren met alleen aan het einde een lijst van alle bronnen die je gebruikt hebt, is niet voldoende. Op de plaats waar je woorden of ideeën van iemand anders gebruikt, moet je naar de bron verwijzen. Hoe je dat precies moet doen kan je lezen in Voorschriften voor Bronvermelding, Marnix College, Ede. Ede, 2008

Moet je voor alles wat je beweert een bron noemen? Nee, de kunst is om onderscheid te maken tussen datgene waarvoor je iemand de credits moet geven en datgene wat vanzelfsprekend is en als algemeen bekend verondersteld mag worden.

Als je de begin- en de einddata van de Tweede Wereldoorlog noemt, of beweert dat informatietechnologie een grote invloed op de hedendaagse samenleving uitoefent, hoef je daar niet een bron bij te vermelden, omdat het hier gaat om algemeen bekende of aanvaarde gegevens. Hoe minder je over een onderwerp weet, hoe moeilijker het is om te beoordelen wat algemeen bekende of aanvaarde gegevens zijn! Kies in dat geval voor de veilige route: je kunt beter te veel dan te weinig bronnen vermelden.

Samenvattend:

Als iemand jouw werk leest, moet het altijd volstrekt duidelijk zijn wie er aan het woord is. Ben je dat zelf, of gebruik je de woorden van iemand anders?

Daarnaast moet het altijd duidelijk zijn of de opbouw van je verhaal en de achterliggende ideeën jouw werk zijn, of dat van een ander.

Als je dit niet doet, loop je het risico een 1 te krijgen. Als er plagiaat wordt geconstateerd, voor het hele werkstuk of een gedeelte daarvan, krijg je ook geen punten meer voor zaken als verzorging, op tijd inleveren enzovoort.

Heb je vragen over het verwijzen naar bronnen en het opstellen van een bibliografie, stel ze aan je docent Nederlands of aan je vakdocent.

Mevr. M. W. Braams
Afdelingsleider VWO 4-5-6
Maart 2009

* voor deze en verdere definities van plagiaat en algemene opbouw van dit stuk, zie: Noordster, <http://www.rug.nl/noordster/schriftelijkevaardigheden/voorstudenten/plagiat>, (25-3-2009).